

MÀSTER EN ESTUDIS DE DONES, GÈNERE I CIUTADANIA
PLA DOCENT ON LINE

MATÈRIA 3: CRÍTICA FEMINISTA DE LA CULTURA
ASSIGNATURA: DECONSTRUCCIÓ DE LA PSICOPATOLOGÍA, GÈNERE I
PODER
CODI: 569021
SEMESTRE: 2
CRÈDITS: 5 crèdits ECTS

1. Competències

Les competències que l'estudiant adquirirà i desenvoluparà en aquesta assignatura, tant sobre el tema com sobre la seva futura aplicació (que es detallen en els objectius de coneixement i aprenentatge) són:

- Coneixement sobre la construcció sociohistòrica i cultural de la "psicopatologització"
- Reconeixement d'aspectes que responen a situacions de desigualtat sexe-gènere i els seus efectes en discriminacions i prejudicis
- Capacitat per a utilitzar els recursos conceptuals i aplicar-los en experiències de pràctica quotidiana i professional
- Capacitat per a treballar en grup i exposar idees en públic
- Capacitat per a escriure i argumentar individualment

2. Objectius

2.1. Coneixements

- Introduir a les aportacions amb perspectiva de gènere sobre "salut mental" "psicopatologia".
- Comprendre les relacions entre ciència, cultura i societat i la construcció del binomi normalitat-anormalitat/patologies

- Conèixer i identificar el rol de les relacions de poder i la influència del sexisme, l'androcentrisme, el patriarcat i l'heteronormativitat en els processos de diagnosi i recerca
- Conèixer el rol de les estructures, dinàmiques i organitzacions socioeconòmiques i la transmissió cultural i científica d'un imaginari sociosexual i de gènere.
- Conèixer diferents perspectives i revisions crítiques respecte a la psicopatologització de les dones, el femení i les sexualitats

2.2. Habilitats, destreses

- L'alumnat serà capaç d'identificar com creences, prejudicis, estereotips i pràctiques androcèntriques participen en la interacció quotidiana i la activitat professional
- L'alumnat desenvoluparà capacitats per a poder cercar informació, identificar i intervenir o transformar les idees de normalitat i normativitat, marcades per raó de sexe, gènere i sexualitats

2.3. Actituds, valors i normes

- L'alumnat desenvoluparà una actitud crítica cap al "donat per sabut" respecte a les idees de les subjectivitats i comportaments en base a la diferència sexual i de gènere, així com cap els supòsits invisibles (currículum ocult) de la formació científica (medecina, psicologia, psiquiatria,..)
- L'alumnat aplicarà la capacitat auto-reflexiva i la reflexivitat a pràctiques professionals, actituds i creences.

3. Temari

3.1. Blocs :

Bloc 1: La construcció social de la psicopatologia del "femení" a la història de la psiquiatria, la psicologia i la cultura

- La representació cultural de la "boja" i la psicopatologització del femení

i de les sexualitats -L'anàlisi de les ciències "psi", les relacions de poder i el gènere.

- La psicologia crítica feminista: la deconstrucció .

Bloc 2: Salut mental, gènere i actualitat (malestars específics)

- Prevalença de trastorns mentals en funció del gènere: una qüestió atzarosa? -Prevalença de trastorns mentals i gènere: anàlisi de dades i interpretacions.
- Malestars en les dones: reinterpretacions de la histèria, la diferència sexual i altres simptomatologies

Bloc 3: La diferència sexual i de gènere a l'atenció i la recerca en ciències de la salut.

- De la victimització de la salut de les dones a la salut com a unitat bio-psicosocial. Les condicions culturals, socials i mediambientals com condicionants invisibles.
- La invisibilitat de la salut de les dones, dins la recerca biomèdica. L'absència de les dones com a subjecte de la recerca i l'absència de les seves condicions de vida i treball.

4. Dedicació

Hores totals de dedicació a l'assignatura (5 crèdits): 125 hores

El còmput de 125 hores de dedicació inclou intervencions en els fòrums, preparació de treballs i activitats requerides per l'avaluació.

5. Metodologia

Es fomentarà la interactivitat entre professorat i alumnat a través del campus virtual. Dita interactivitat s'assegura a través de distintes eines disponibles

a la web del campus. El instrument bàsic són els fòrums, eina indispensable de l'ensenyament online. Els fòrums son necessaris per al bon funcionament de la docència online essent un espai de debat i de formulació de preguntes i dubtes. Es responsabilitat del professorat activar els fòrums i és responsabilitat de l'alumnat participar activament en tots i cada un dels fòrums oberts pel professorat.

Guies de lectura presentades pel professorat a través del fòrum de l'assignatura i realitzades pels alumnes.

Tutories individuals i/o col·lectives, si s'escau, per tal d'orientar les guies de lectura i el treball de l'alumne.

Tots els materials necessaris per desenvolupar les diverses activitats estaran indicats o ubicats al campus virtual de l'assignatura.

6. Tutories

Les tutories s'establiran en el programa de l'assignatura.

7. Avaluació

Segons la normativa vigent, com a norma general, l'avaluació ha de ser continuada. Consisteix en proposar a l'alumnat una sèrie d'activitats que ha de realitzar i lliurar durant el quadrimestre.

L'estudiant presentarà 4 exercicis,; cadascun tindrà una puntuació de 2 punts. (80% de la nota final). La participació en les activitats programades a l'aula virtual comptabilitzaran 2 punts (80% de la nota final).

Avaluació única:

D'acord amb les normes del màster, existeix una data límit -la mateixa per a totes les assignatures- per a la sol·licitud d'avaluació única. L'alumne/a ha de sol·licitar-la en els 20 dies següents a l'inici del quadrimestre. La informació i el formulari el podrà trobar l'alumnat a la web del màster.

L'avaluació única consistirà en el lliurament en la data fixada dels mateixos treballs que s'exigeixen per a l'avaluació continuada més un examen i/o un treball suplementari que es fixarà en cada cas.

Revaluació

En cas de suspendre l'assignatura, l'alumnat pot optar a revaluació, segons ho estableix la normativa UB. La Facultat de Geografia i Història de la UB fixa les dates de dita revaluació.

8. Bibliografia general

BIGLIA, B. Y SAN MARTIN, C. (coor). Estado de Wonderbraa. Entretejando narraciones feministas sobre las violencias de género. Barcelona: Virus.

BURIN, M. Y col (1990). La tranquilidad recetada. Buenos Aires: Paidós.

CABRUJA UBACH, T. (2005). (ed) Psicología: perspectivas deconstruccionistas. Subjetividad, psicopatología y ciberpsicología. Barcelona: EDIUOC

DIDI-HUBERMAN, G. (2007) La invención de la histeria. Charcot y la iconografía de la Salpêtrière. Madrid: Cátedra.

EHRENREICH, B. Y ENGLISH, D. (1973): Brujas, comadronas y enfermeras: historia de las sanadoras. Barcelona, La Sal, 1981.

GILBERT, S Y GUBAR, S (1984): La loca del desván. Madrid: Cátedra.

GONZÁLEZ DE CHÁVEZ, A. (1993) (comp) Cuerpo y subjetividad femenina. Madrid: Siglo XXI.

GORDO LÓPEZ, A. J. I LINAZA, J. L. (eds.) (1996) *Psicologías, discursos y poder*. Madrid: Visor.

GRUPO DE TRABAJO QUEER (ed): El eje del mal es heterosexual. Figuraciones, movimientos y prácticas feministas queer. Madrid: Traficantes de sueños.

LAGARDE, M. (2001). Los cautiverios de las mujeres: madresposas, monjas, putas, presas y locas. México: UNAM

SAEZ BUENAVENTURA, C. (1979) Mujer, locura y feminismo. Madrid: Dédalo.

VALLS LLOBET C. (2006) Mujeres Invisibles. Barcelona: De bolsillo.

WRIGHT, E. (2000) Lacan y el postfeminismo. Barcelona: Gedisa